

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ปัจจุบันอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความรู้ไร้พรมแดน ได้แพร่ขยายและกระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วและไร้ขีดจำกัด ความเจริญทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีก่อให้เกิดวิทยาการใหม่ ๆ และสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ได้ถูกค้นคิดประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแก่คนในสังคมอย่างมากมาย อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของคนในสังคม นอกจากนี้ความเร็วในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารที่ไร้ขอบเขตนำไปสู่สังคมสารสนเทศหรือสังคมข้อมูลข่าวสาร อีกทั้งความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการดำรงชีวิตและการปรับตัวของคนในสังคม ต่อการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษา และส่งผลเป็นลูกโซ่ต่อไปถึงปัญหาการเรียนการสอน การเลือกโปรแกรมและการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระใหม่ๆ ของนักเรียน ความรุนแรงและความสลับซับซ้อนของปัญหาเหล่านี้มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (นิคม ทาแดง และ คณะ, 2545) ทำให้ครูมีความจำเป็นต้องหาวิธีปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์และมีโอกาสเข้าสู่ความรู้พื้นฐานและฐานข้อมูลเพื่อสร้างความรู้ใหม่ อันจะทำให้คนสามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมอันเป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge-based society) ที่ใช้ความรู้เป็นฐานในการก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ซึ่งคนเป็นสมาชิกที่สำคัญที่สุดของสังคมในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาประเทศคือ 1) เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชากรและความเข้มแข็งทางสังคม 2) เพื่อเป็นประโยชน์และแข่งขันได้ในทางเศรษฐกิจ และ 3) เพื่ออนุรักษ์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ศ.น.พ เกษม วัฒนชัย, 2544; สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545)

การศึกษามีความสำคัญและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ กอปรด้วยสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามมาตรา 6 ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นอกจากนี้แล้วเยาวชนและทุกคนในประเทศต้องใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต เพื่อให้ทันต่อกระแสของการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก จึงทำให้ต้องมีการปฏิรูปการศึกษา เพราะความไม่สอดคล้องของระบบการศึกษากับวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ที่การศึกษาเน้นเรื่องวิชาและการท่องจำ ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ก็ขาด

ประสิทธิภาพและไม่มีผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน อำนาจการจัดการศึกษาอยู่ที่ครูและโรงเรียน ขาดการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง และประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง, 2543) ดังนั้นสาระที่สำคัญของกระบวนการการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีกลไกที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูป และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือครูผู้สอน (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2543; ประเวศ วะสี, 2544) ครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมุมมองของตนเองเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก่อให้เกิดข้อมูล ข่าวสารและความรู้ใหม่มากมาย อันเป็นสัญลักษณ์ของยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้และทักษะที่หลากหลาย มีการศึกษาและมีกรอบอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีทักษะการแสวงหาความรู้ และการบริโภคข่าวสารอย่างชาญฉลาด และการเรียนรู้จะต้องเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิตจึงมีความจำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้และทักษะที่ก้าวหน้าได้ด้วยตัวเอง ปัจจุบันการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แหล่งของความรู้มีอยู่ทั่วไป และครูไม่ใช่ผู้เดียวเท่านั้นที่รู้ดีที่สุดในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน แต่การเรียนการสอนและการแก้ปัญหาจะต้องเป็นแบบร่วมมือระหว่างครู ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายที่สำคัญคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ (ประเวศ วะสี, 2543)

วิธีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของครูที่ดีวิธีหนึ่งคือการทำวิจัยในงานที่ตนเองทำอยู่ ซึ่งได้แก่การสอน และการทำวิจัยเกี่ยวกับงานสอนที่ดีก็คือ การทำวิจัยในชั้นเรียน ประเด็นนี้จึงได้รับการบรรจุไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 และ มาตรา 30 ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา อีกทั้ง หมวด 6 ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาต้องมีการประเมินผลภายในและภายนอก ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดเป็นนโยบาย ให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นครูต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองโดยการลงมือทำการวิจัยและพัฒนาการทำงานในหน้าที่ของครู โดยการแสวงหาความรู้และพัฒนาเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อค้นหาความจริง ค้นหาสิ่งที่ดี และสิ่งที่มีประโยชน์ ตลอดจนค้นหาวิธีการที่จะทำให้ดี และหาวิธีที่จะ

ทำให้สำเร็จ (พระธรรมปิฎก, 2542) การวิจัยเพื่อแก้ไขหรือทำให้ดีขึ้นโดยผู้ปฏิบัติยอมให้ผลที่ตรง สอดคล้องและสนองความต้องการในการใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าผลการวิจัยที่ทำโดยผู้อื่น (สุวิมล ว่องวานิช, 2544) การวิจัยดังกล่าวคือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จากการสำรวจของคงศักดิ์ ธาตุทอง และงามนิธย์ ธาตุทอง (2545) พบว่าระดับความรู้-ความเข้าใจของครูในเขตการศึกษา 9 เกี่ยวกับการวิจัย จำนวน 2,852 คน อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.67$, $SD = 1.13$) แต่ระดับความต้องการในการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.94$) และมีครูจำนวน 2,304 คน คิดเป็นร้อยละ 80.8 ของทั้งหมดที่ไม่เคยทำการวิจัย

นอกจากนี้แล้วกระบวนการทางการศึกษาอันประกอบด้วยหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล จะต้องเป็นกระบวนการที่หักทอ สอดประสานและต่อเนื่อง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2543) ดังนั้นครูในยุคปฏิรูปหรือในยุคไหนก็ตาม จำเป็นต้องมีความรู้-ความเข้าใจและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในการประเมินผลการเรียนการสอนและนำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอนของตน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) การศึกษาในปัจจุบันควรเป็นวิถีชีวิตที่ทุกคนต้องได้รับการศึกษา (Education for all) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for education) และการเรียนรู้ควรเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (Life long education) (พระธรรมปิฎก, 2541; สิปปนนท์ เกตุทัต, 2542; ประเวศ วะสี, 2544)

การศึกษาในยุคปฏิรูปจึงเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มีความหมายต่อผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ตามมาตรา 27 ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรในส่วนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้เริ่มมีการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ในโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2546 ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งจึงต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและเห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการใช้หลักสูตร โดยต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของปัญหา จุดเด่น เอกลักษณ์ของชุมชน สังคม ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

ท้องถิ่น โดยสิ่งที่จะนำไปถ่ายทอดในหลักสูตรนั้นควรได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายในท้องถิ่นและควรสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมของชุมชน (อุเทน ปัญญ, 2543)

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญดังเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมระยะที่ 9 (พ.ศ. 2540 – 2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) ตามนโยบายข้อที่ 3 การปฏิรูปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน เป้าหมาย ที่ 1 มีหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ/ประเภท ที่จะนำไปสู่การฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เป้าหมายที่ 2 การใช้หลักสูตรท้องถิ่น วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตการประกอบอาชีพที่กำหนดโดยสถานศึกษา และชุมชนอย่างจริงจัง และกว้างขวาง มาตรการที่ 1 รณรงค์ให้บุคคล ครอบครัว และชุมชนเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมกำหนดและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มาตรการที่ 2 เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการกำหนดและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ให้แก่ สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาระดับจังหวัดและระดับเขตการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เหมาะสมและนำมาใช้อย่างจริงจัง กว้างขวาง และมาตรการที่ 3 ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาและขั้นตอนการอนุมัติหลักสูตร ให้มีความยืดหยุ่นเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

จากผลการวิจัยของ วาสนา รบกล้า (2541) พบว่าครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัด นครนายก ต้องการความรู้และทักษะด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษามากที่สุดคือ การปลูกจิตสำนึกให้รักโรงเรียน การจัดบรรยากาศในการเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การจัดห้องเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนการจัดอาคารสถานที่ และการบริหารโรงเรียนเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ทิศนา แหมมณี และคณะ (2544) กล่าวว่า รัฐควรสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้โดยการใช้การวิจัยและพัฒนาแก่โรงเรียนและสถานศึกษาเนื่องจากเป็นยุทธวิธีที่จะช่วยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืน ดังนั้นเพื่อช่วยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของครูประจำการให้มีคุณลักษณะของครูในยุคปฏิรูปที่สามารถทำให้ผู้เรียนพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ และเก่ง ดี มีสุข

อนึ่งการศึกษาจะมีการพัฒนาที่ยั่งยืนถ้าได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ขั้นตอนหลักของกระบวนการศึกษา คือ หลักสูตร การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาต้องคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สถานศึกษาจะต้องการให้มีหลักสูตรของตน ซึ่งจะต้องประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งมวลและเสริมด้วยประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนในการพัฒนา

ผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปี หรือรายภาคการศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับ การพัฒนาขึ้นภายใต้การทำงานร่วมระหว่างครอบครัว ชุมชน วัด และ สถานศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนในท้องถิ่น ตามมาตราที่ 27 และ 28 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

ขั้นตอนของการสร้างหลักสูตรสถานศึกษามีหลักการที่สำคัญคือ การสร้างวิสัยทัศน์ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่าง ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง คนในชุมชน และสถานศึกษาทั้ง ภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่ทำให้หลักสูตรสถานศึกษาที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ มีทิศทาง ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรการศึกษา สาระการเรียนรู้หรือหัวข้อเรื่องในท้องถิ่นที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่าสถานศึกษาส่วนมากยังไม่สามารถสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองได้ เนื่องจากกระบวนการฝึกอบรมมักจะใช้เวลาในการดำเนินการในระยะสั้น (1-2 วัน) และจำนวนผู้เข้าอบรมแต่ละครั้งก็มีจำนวนมาก ทำให้การฝึกอบรมขาดประสิทธิภาพ สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ทุกโรงเรียนต้องเริ่มใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในภาคต้นปีการศึกษา 2546 อาจทำให้โรงเรียนที่ยังไม่พร้อมและไม่มีหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง จะต้องขวนขวายหาหลักสูตรมาใช้ให้ได้ และ เป็นช่องทางให้ผู้เห็นแก่ได้หาผลประโยชน์ส่วนตัว ทำพิมพ์เขียวหลักสูตรสถานศึกษาออกขายให้กับโรงเรียนดังกล่าว และอาจส่งผลให้หลักสูตรที่โรงเรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอนไม่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ในที่สุดอาจทำให้นโยบายปฏิรูปการศึกษาของประเทศล้มเหลวได้ เพราะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชนในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และเพื่อให้การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2542 ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประยุกต์ใช้หลักการของวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาความสามารถของครูในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูประจำการในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อพัฒนาการทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและสถานศึกษา

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและสถานศึกษา
2. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ครูได้พัฒนาตนเอง
4. ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และเรียนอย่างมีความสุข
5. ครูประจำการมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพและสถานศึกษา

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นงานวิจัยและพัฒนา ที่ครูต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองโดยการลงมือสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาการทำงานในหน้าที่ของครูโดยมีนักวิจัยที่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ ดูแลและส่งเสริมการทำวิจัยในด้านเกี่ยวกับ การสร้างหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสื่อการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการติดตามผลการปฏิบัติ โดยดำเนินงานตามหลักการ การวิจัยของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติและ การสังเกต การสะท้อนผลการปฏิบัติ และการปรับปรุงแผนการปฏิบัติ เพื่อการปฏิบัติครั้งต่อไป (Kemmis & McTaggart , 1992)
3. กลุ่มเป้าหมายคือ ครูระดับประถมศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนบ้านท่ามะเดื่อ

5. สมมติฐานของการวิจัย

1. ร้อยละของจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์มากกว่า ร้อยละ 50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05